

ТЕКСЕРІЛДІ:

Үлгілерге
қолданылған
жазба

17.10.2025 ж.

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің
«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекет циклограммасы
(оқыту басқа тілде жүргізілетін топтар)**

Мектепке дейінгі ұйым: «Балажан» бөбекжай балабақшасы

Топтар: «Звездочки» ересек тобы

«Лучики» мектепалды тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы, 4 жастағы, 5 жастағы балалар

Жоспар қандай кезеңге жасалды: 20.10 – 24.10. 2025 жыл (4-апта)

Қазан – тәуелсіздік және отаншылдық айы

Апта дәйексөзі: «Отаным - алтын бесігім!»

Күн тәртiбi	Дүйсенбi 20.10	Сейсенбi 21.10	Сәрсенбi 22.10	Бейсенбi 23.10	Жұма 24.10
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Қазақ тілін үйренеміз» ата-аналарға арналған ақпарат бұрышына: «Менің Қазақстаным»				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	«Менің Қазақстаным» ҚР Гимн орындау (дүйсенбі күні)				
	Тәрбиеленушілер үшін қауіпсіз, жайлы, дамытушы білім беру ортасын құру. Ұйымдастырылған іс-әрекетке қауіпсіз ойыншықтар мен ойын жабдықтарын таңдау. Қазақ тілі педагогі тәрбиеленушілерге қазақ тілі кабинетінде өзін қалай ұстау керектігін еске салады: кабинетте жүгіруге, секіруге, шулауға болмайды; басқа балалардың саусақтары қысылып қалмас үшін орындықтарда тербелуге болмайды; басқа балалар шалынып қалмас үшін аяқты алға созуға болмайды.				
	«Күй күмбірі» күй тыңдау Ұйымдастырылған іс-әрекет басталар алдында күй қою: «Жезкиік» күйі https://zvyki.com/song/154328185/Sazgen_sazy_-ZHezki_k/				
	«Өнегелі 15 минут» «Мақтау сөздер айту» Балалар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады.				

	Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.				
Сөздік минимум	Қазір күз мезгілі, сары, қызыл, жасыл жапырақ Ауа райы құбылыстары: жаңбыр жауады, жел соғады, жапырақтар түседі. Бір, піл, түлкі, кірпі		Ту, елтанба, гимн, елорда. Менің Отаным – Қазақстан.		
Кестеге сәйкес «Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті	<p><u>Ересек топ</u></p> <p>Тақырыбы: «Алтын күз» Міндеттері: қазақ тілінің ерекше дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету: ә, ө, қ, ү, ұ; қарапайым сұрақтарға (қандай?) жауап беруді үйрету.</p> <p>Ғажайып сәт Сиқырлы әуеннің дыбысы естіледі. Жоғары жақтан алтын жапырақ ұшып түседі. - Балалар, бізге қонаққа Алтын жапырақ келді. Қане, барлығымыз амандасайық. - Сәлеметсіз бе! - Ол саяхатқа шығыпты. Балаларды таңғажайып күз мезгілімен таныстырғысы келеді екен. Суретпен жұмыс Ағаштардың жапырақтарының түсі қандай?</p>		<p><u>Мектепалды тобы</u> Тақырыбы: «Менің Отаным – Қазақстан!» Міндеттері: сөз ішіндегі қазақ тіліне тән қ, ң дыбыстарын дұрыс айтуға дағдыландыру; сөз тіркестерін түсіне білуге үйрету; сөйлемдерді түсіну және қолдана білуге үйрету; қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру; диалогке қатысуға үйрету.</p> <p>«Амандасайық!» жаттығуы Аудиожазбаны тыңдау Қазақстан Республикасының</p>		

	<p>- Жапырақтардың түсі сары, қызыл. - Балалар не киіп алған? - Балалар күрте, баскиім киіп алған. - Балалар не істеп жатыр? Күз туралы бейнеролик көрсету. Мнемокарточкамен әңгіме - Балалар, бұл қай жыл мезгілі? Иә. Бұл күз мезгілі. - Жапырақтар не істейді? Жапырақтар түсіп жатыр. - Жапырақтар жасыл түсті ме? Жоқ. Жапырақтар сары түсті. - Күзде не жауады? Жаңбыр жауады. «Сәйкестендір» дидактикалық ойыны Алдарыңда жатқан әртүрлі ағаш жапырақтарының үлкендері мен кішкентай жапырақтарын сәйкестендіреді. Қимылды ойын: «Жаңбыр мен күн» Саусақ жаттығуы Бұлт жиналды, жиналды, Жаңбыр жерге тамады. Күннің көзі ашылды, Жаңбыр лезде басылды. Қорытынды - Балалар, біз бүгін не туралы білдік? Дұрыс, алтын күз, күзгі жапырақтар, күзгі еңбек туралы. Алтын жапырақпен қоштасу. - Балалар, Алтын жапырақ әрі</p>		<p>Мемлекеттік Әнұраны қосылады. - Балалар, біз нені орындадық? - Иә. Біз Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұранын орындадық. - Әнұранды не үшін орындаймыз? Гимн – Отанымыздың салтанатты әні. Гимнді әр адам жатқа білу керек Бейнеролик көрсету. Педагог Қазақстанның негізгі нышандары көрсетілген Қазақстан туралы бейнероликті көрсетеді. Қазақстанның мемлекеттік рәміздері Балалар, біздің Отанымыздың басты белгілері қандай? Кім біледі? Иә, дұрыс айтасындар, балалар, Ту мен Елтаңба еліміздің басты белгілері. -Қазақстанның Туының түсі қандай? (Көгілдір түсті). -Туымызда не бейнеленген? (Күн, қыран, ою-өрнек.)</p>		
--	--	--	---	--	--

қарай ұшып барады. Алтын жапырақпен қоштасайық.

- Сау бол!

Мектепалды тобы

Тақырыбы: «І дыбысы»

Міндеттері:

сөз ішіндегі қазақ тіліне тән і дыбысын дұрыс айтуға дағдыландыру;

қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету.

- Балалар, жердің бетіне аңдар мен құстар жазу жазады. Ол қандай жазу? (Іздер.)

- «Із» сөзінде қазақ тіліне тән і-і дыбысы бар.

- «І» дыбысын әндетіп айтып көрейік.

- І - і - і - і - і - і - і - і - і - і.

- Дыбысты айтамыз және естиміз.

Бейнежазба көру «і» дыбысының айтылуы «І» дыбысының артикуляциясы.

«І» - еріндер дыбыстың шығуына қатыспай жатады, жоғарғы және төменгі тістер бір-біріне өте жақын келіп тұрады. Тілдің ұшы астыңғы тіске тіреледі де, үсті көсіліп жатады, жұмсақ таңдай көтеріліп мұрын ауа жолын жабады.

- Балалар, Қазақстанның Туы жайлы кім әңгімелеп бере алады?

- Көгілдір түс ненің түсіне ұқсайды? (Аспан түстес.)
Жарайсындар!

Біздің ата-бабаларымыз Қазақстанның аспаны үнемі ашық болғанын қалады.

- Туымызда күн не үшін бейнеленген? Балалар, қалай ойлайсындар?

(Аспанымызда күніміз жарқын болуы үшін.)
Жарайсындар! Біздің ата-бабаларымыз күніміз аспанымызда шуақ шашып тұрғанын, жарқын болғанын аңсады.

- Ою-өрнектер не үшін бейнеленген деп ойлайсындар? Иә, бұл қазақ халқының ұлттық ою-өрнектері, салт-дәстүрінің айнасы. Ою-өрнектер қазақ халқының киімінде, күнделікті тұрмыста қолданатын ыдыс-аяғында, әшекей

	<p>Буындарды айту -і, -іс, -ді, -ті, -ні, -гі. Іс - іс - іс, «Бұл не қылған дыбыс?» ойыны Педагог балаларға суреттерді көрсетіп атайды. Балалар мұқият тыңдап отырып, сөздегі бірдей дыбыстарды танып білулері қажет. Табылған дыбыс нақты айтылуы қажет. Мысалы: ірімшік, ілгек, ілгіш. «Затты ата» ойыны - Балалар, мен сендерге суреттерді көрсетемін, сендер оларды атаңдар. - Бір - [і] дыбысы сөздің қай жерінде тұр? - Түлкі, кірпі. - [і] дыбысы сөздің қай жерінде тұр? - Ортасында, аяғында Тіл ұстарту жаттығулары Іс-іс-іс. Аппақ екен тіс. Іл-іл-іл. Сөйле қызыл тіл. Піс, қазаным, піс! Іске тіл ілесе алады, Тілге іс ілесе алмайды. Жаңылтпаш айтқызу Үш ішік, Піштім кеше Кіші ішік, Піштім кеше. «Секіргіштер» саусақ</p>		<p>бұйымдарында болған. - Біздің Елтаңбамызды кім таныды? - Біздің Елтаңбамызда не бейнеленген? (Шаңырақ, қанатты тұлпар (жылқы). - Балалар, Туымыздағы қыран, Елтаңбамыздағы қанатты тұлпарлар не үшін бейнеленген деп ойлайсыңдар? Дұрыс айтасыңдар, балалар, еліміз бен жерімізді қорғау үшін. Осы сөздерді есімізге сақтап алайық. Мәнерлеп оқу «Менің Отаным» - Балалар, Қазақстан — біздің Отанымыз. Біздің Отанымыз өте әдемі. Біздің Отанымызда не бар? «Менің Отаным» өлеңін мәнерлеп оқу негізіндегі ырғақты жаттығу Міне, менің кең жазира бауларым, (қол екі жақта, теңселу) Міне, менің биік-биік тауларым, (қол жоғары, қозғау)</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>жаттығуы Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы. Біздің қыздар секірді. Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді. Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді. Айналдыра секірді. Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. (Екі саусақпен кезекпен алға- артқа және оңға-солға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу.)</p> <p>Қорытынды - Бүгін біз қандай дыбыспен таныстық? - «І» дыбысымен таныстық. - «І» дыбысы қандай дыбыс? - Дауысты. - Дыбысты біз не істейміз? (Естиміз, айтамыз.)</p>		<p>Міне, менің сарқыраған өзен, жасыл белдерім, (қол екі жақта, теңселу) Міне, менің таза, тұнық көлдерім,(қол екі жақта, толқындар) Міне, менің ыстық- ыстық шөлдерім, (қол алдыға, өзіне сермеу) Міне, менің жарқын күнім, аспаным, (жұдырығын жұму, ашу) Міне, менің қалың орман, тастарым, (орнында айналу) Міне, менің байлығы мол Отаным. (алақандарын кеуде тұсына апару) Айтылым дағдыларын дамытуға арналған ауызша жаттығу. - Балалар, Қазақстанның даласы қандай? (Қазақстанның даласы кең, байтақ) - Қазақстанның таулары қандай? (Қазақстанның таулары биік.) - Қазақстанның өзендері қандай? (Қазақстанның сарқыраған өзендері</p>		
--	---	--	--	--	--

бар.)
- Қазақстанның шөлі қандай? (Қазақстанның шөлі ыстық, құрғақ.)
- Қазақстанның күні қандай? (Қазақстанның күні ашық, жарқын.)
- Қазақстанның орманы қандай? (Қазақстанның орманы қалың.)
- Осының барлығын бір сөзбен не деп атаймыз? (Осының барлығы біздің Отанымыз — Қазақстан.)
Қорытынды
- Балалар, бүгін не туралы сөйлестік? (Отан туралы.)
- Біздің Отанымыз қалай аталады? (Отанымыз Қазақстан деп аталады.)
Жарайсындар!
Қазақстанның қандай рәміздері бар? (Қазақстанның Әнұраны, Елтаңбасы және Туы бар.) - Қазақстанда қандай әдемі жерлер бар? Өлеңде оларды қалай атадық?
Балалар Отан туралы үйренген сөз

			тіркестерін келтіреді		
Балалармен жеке жұмыс (сөздік минимум, диалогтар, тақпақ, өлең жаттау, баяу қимылды ойындар, ұлттық ойындар, ертегі рөлдерін дайындау)	<p>Саусақ жаттығуы Бұлт жиналды, жиналды, Жаңбыр жерге тамады. Күннің көзі ашылды, Жаңбыр лезде басылды.</p> <p>Қазақстанның мемлекеттік рәміздері Балалар, біздің Отанымыздың басты белгілері қандай?</p>		<p>Жаңылтпаш айтқызу Үш ішік, Піштім кеше Кіші ішік, Піштім кеше.</p>		
	«Мен Отаныммен мақтанамын» ертеңгілік «Адал азамат» бағдарламасы бойынша				
	<p>Тақпақ жаттау Отан – жерім, Отан – суым, Отан – қуат, нәр береді. Отан – ұран, Отан туым, Отан мәңгі гүлденеді.</p> <p>Тақпақ жаттау Туған өлкем Туған өлкем Кеңсің дала, Туған ана. Көйлегің кең, көк ала, Жан беретін Тән беретін Мейірімді ана сен ғана.</p>		<p>Тақпақ жаттау Елім менің! Әдемі екен таулары, Жайқалады орманы. Табиғатты аялап, Болам елдің қорғаны.</p>		
	<p>«Айгөлек» ойыны Балалар шеңбер жасап тұрады, Сөздерін айтып, қимылмен көрсетеді. «Айгөлек-ау, айгөлек, айдың жүзі дөңгелек, Айдай толған кезінде би билейді дөңгелеп». Сөзі біткен кезде қимылсыз қатып қалу керек. Кім қозғалып қойса, ойыннан шығады. Соңында қалғандар жеңімпаз атанады. «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» балалармен ұлттық ойындар ойнау</p>				